

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 22 April 1874, kl. 5 e. m.

Första Kammarens Tillfälliga Utskotts Utlåtande, i anledning af väckt förslag om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t angående åstadkommande af permanenta skiljedomstolar för biläggande af internationela tvistefrågor.

Sedan Herr *J. Jonasson* från Calmar län uti en inom Andra Kammarren väckt motion föreslagit, att Riksdagen ville till Kongl. Maj:t aflåta underdånig skrifvelse med anhållan, det Kongl. Maj:t täcktes vid alla de tillfällen, då främmande makter med Sverige eller med hvarandra öppnade underhandlingar angående åstadkommande af permanenta skiljedomstolar för biläggande af internationela tvistefrågor, understödja desamma, har Andra Kammarens Tillfälliga Utskott N:o 2, till hvilket berörda motion varit hänvisad, i afgifvet utlåtande dels erinrat derom, att samme motionär vid 1869 års riksdag framställde förslag om Sveriges medverkan för åstadkommande af en allmän afväpning, hvilket förslag, efter att hafva blifvit afstyrkt af det Tillfälliga Utskott, som behandlat detsamma, inom Andra Kammarren föranledde det beslut, att, med godkännande af de åsigter, som innefattades i motionen rörande de grundsatser, hvilka borde tjena till ledning för Sveriges förhållande till de öfriga makterna, Kammarren dock ansåge det icke vara lämpligt att till Kongl. Maj:t ingå med någon anhållan att, till vinnande af det med förslaget afsedda

Bih. till Riksd. Prot. 1874. 8 Saml. 2 Afd. 1 Band. 6 Häft.

syftemål, åstadkomma, någon Sveriges inblandning i de sväfvande europeiska frågorna, hvarföre utlåtandet lades till handlingarne; dels ock omförmält, huru- som under de fem år, som förflutit efter det berörda fråga sålunda afgjordes, densamma syntes hafva vunnit en stor och berättigad uppmärksamhet i åtskil- liga civiliserade länder och stora sträfvanden blifvit gjorda så väl i lagstiftande församlingar som af enskilda framstående sällskap och personer för åstadkom- mande af den utaf motionären föreslagna utväg till biläggande af internationela tvister genom en skiljedom, grundad på en af samtliga makter erkänd folk- rätt, såsom exempel hvarpå åberopas hvad som skall förelupit i engelska och italienska parlamenten äfvensom afgörandet af de så kallade Alabama- och St. Juan-frågorna; hvarjemte Utskottet till bemötande af de inkast, att landets rege- ring, oberoende af en sådan framställning, som den motionären åsyftat, icke skulle underlåta att, i allt hvad som på densamma ankomme, medverka till fredens bevarande ej blott emellan vårt land och andra länder utan jemväl, om så ske kunde, andra länder emellan, yttrat, att det syntes Utskottet, som om större eftertryck skulle i sådant fall kunna gifvas åt regeringens till- görande, derest landets representation uttalade sig för och understödde den- samma; på grund af hvilket allt Utskottet föreslagit,

”att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t framställa den önskan, att Kongl. Maj:t, efter sig företeende omständigheter och på sätt Kongl. Maj:t må finna lämpligt, täcktes medverka till upprättande af en skilje- domstol, vare sig stadigvarande eller sammansatt vid hvarje särskildt tillfälle, för biläggande af uppkommande tvister emellan nationerna.”

Denna hemställan är af Andra Kammaren bifallen och ärendet der- efter, jemlikt 63 § 3 mom. Riksdags-ordningen öfverlemnadt till Första Kammaren, som hänvisat detsamma för vidare utredning till sitt Tillfälliga Utskott.

Vid fullgörande af detta uppdrag har Första Kammarens Tillfälliga Utskott egnat skyldig uppmärksamhet åt de af Andra Kammarens Utskott åberopade tilldragelser; men, ehuru Utskottet dervid till fulla värdet upp- skattat ej mindre den riktning af våra dagars politik, som frambragt Alabama- och St. Juan-frågornas lösning, än ock de sträfvanden i fredens interesse, som i öfrigt uppenbarat sig; har Utskottet likväl icke kunnat lemna ur sigte, huruledes andra internationela tvister under senaste tiden blifvit behandlade och afgjorda.

Genom sakens betraktande ur dessa olika synpunkter har hos Ut- skottet stadgat sig den öfvertygelse, att tidsförhållandena nu lika litet som för fem år sedan mana vårt land att på ett mer framstående sätt söka in- verka på internationela tvistefrågors behandling. Och då all anledning finnes att antaga, det vår regering hyser de fredliga åsigt, nationen värderar, och skall, när helst tillfälle dertill yppar sig, verka för nämnda åsigtens främ-

jande; saknar Riksdagen, enligt Utskottets tanke, giltigt skäl till ett sådant uttalande, som blifvit ifrågasatt; hvarföre Utskottet vördsamt hemställer:

att Första Kammaren icke må instämma i Andra Kammarens ofvan anförda beslut.

Stockholm den 18 April 1874.

På Utskottets vägnar:

A. N. Fröman.

Herrar *von Koch* och *von Geijer* hafva anmält reservation emot motiveringen af Utskottets hemställan.
